

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie **K. F. Ł.**

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw.
z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 stycznia 2020 r.,
zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt III KK 109/18,

o zastosowaniu tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

**1. zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że
końcowy termin stosowania tymczasowego aresztowania wobec
oskarżonego K. F. Ł. ustala na dzień 15 lutego 2020 r.,**

**2. w pozostałej części zaskarżone postanowienie utrzymuje w
mocy.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt III KK 109/18,
po rozpoznaniu m.in. kasacji wniesionej przez obrońcę K. F. Ł. i uwzględnieniu jej
w zakresie punktu 1, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 31 maja 2017 r.,
sygn. akt VIII Ka (...) w części utrzymującej w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 24 lutego 2016 r. w zakresie orzeczenia o karze i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Jednocześnie, pozostawił kasację bez rozpoznania w zakresie zarzutów z punktu 2-4 oraz oddalił ją w części dotyczącej zarzutu z punktu 5 jako oczywiście bezzasadną. Uchylając to orzeczenie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k., zastosował wobec K. Ł. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 1 miesiąca, tj. do dnia 16 lutego 2020 r., wskazując, iż – w związku z częściowym uchynieniem wyroku sądu odwoławczego oraz ogłoszeniem postanowienia o tymczasowym aresztowaniu o godz. 11:30 – trwanie tego środka zapobiegawczego należy liczyć od tego czasu i według niego oznaczyć należy początek rzeczywistego pozbawienia wolności w ramach tymczasowego aresztowania.

Zażalenie na to postanowienie złożył obrońca oskarżonego i zarzucił obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a mianowicie:

1. **art. 249 § 1 k.p.k.**, polegającą na zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego K. Ł. w sytuacji, gdy w przedmiotowej sprawie brak jest konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przez stosowanie środków zapobiegawczych, w tym przede wszystkim tymczasowego aresztowania;
2. **art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.**, poprzez zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego K. Ł. z uwagi na uzasadnioną obawę ucieczki lub ukrycia się oskarżonego, podczas gdy wskazana przesłanka nie ma charakteru realnego, albowiem oskarżony obecnie odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną innym wyrokiem;
3. **art. 258 § 2 k.p.k.**, poprzez uznanie za zasadne stosowanie środka zapobiegawczego z uwagi na surowość grożącej oskarżonemu kary, podczas gdy przesłanka ta nie jest poparta realną obawą utrudniania prawidłowego toku postępowania i nie może stanowić samodzielnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania.

Wskazując powyższe, wniósł o „uchylenie stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania”.

W dniu 27 stycznia 2020 r. obrońca oskarżonego złożył do Sądu Najwyższego pismo zatytułowane „zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2020 r. w przedmiocie zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego K. Ł. na okres jednego miesiąca, tj. do dnia 16 lutego 2020 r.”, będące w istocie powtórzeniem treści zażalenia (zarzutów i uzasadnienia).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, jako że podniesione w nim zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego nie są zasadne.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów, stwierdzić należy, że skarżący skutecznie nie podważa przyjętego za podstawę zaskarżonego postanowienia ustalenia o istnieniu określonego w art. 249 § 1 k.p.k. prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonego K. F. Ł. zarzucanych mu przestępstw z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Ustalenie to znajduje oparcie w przeprowadzonych w sprawie w pierwszej instancji dowodach. Dla przypomnienia jedynie, uchylenie przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu odwoławczego w zakresie kary i przekazanie temu Sądowi w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania, nie jest równoznaczne z podważeniem wartości zebranego materiału dowodowego i – co oczywiste – nie oznacza, iż ustała przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych. Wobec powyższego – wbrew twierdzeniom skarżącego – zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego uzasadnione jest potrzebą zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

Drugi zarzut jest bezprzedmiotowy, bowiem przepis art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. nie stanowił podstawy prawnej zaskarżonego postanowienia.

Za niezasadny uznać należy zaś trzeci zarzut, kwestionujący istnienie przesłanki szczególnej tymczasowego aresztowania określonej w art. 258 § 2 k.p.k., jeśli się zważy, że K. F. Ł. został nieprawomocnie skazany na karę 7 lat pozbawienia wolności.

Podnoszone przez skarżącego zarzuty, a także okoliczności na ich poparcie są zatem albo bezprzedmiotowe, całkowicie dowolne, albo też nie mają żadnego znaczenia dla kontroli odwoławczej. W istocie nie uwzględniają zaistnienia

w sprawie tych przesłanek, które Sąd Najwyższy przyjął za uzasadniające zastosowanie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania. Jak już bowiem wskazano, skoro wobec oskarżonego orzeczono w pierwszej instancji surową (przekraczającą 3 lata) karę pozbawienia wolności, potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego izolacyjnym środkiem zapobiegawczym znajduje swoją podstawę w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k.

W sprawie nie występują okoliczności negatywne z art. 259 § 1-3 k.p.k., które nakazywałyby odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania.

Mając powyższe na uwadze, nie można zgodzić się z twierdzeniami skarżącego, że dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania nie jest konieczne stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego, o czym przesądza też aktualna sytuacja prawna oskarżonego, a mianowicie odbywanie kary pozbawienia wolności w innej sprawie. Z tego faktu nie wynika zbędność stosowania tymczasowego aresztowania, jako że inne są rygory wykonywania tymczasowego aresztowania a inne kary pozbawienia wolności. Chodzi przede wszystkim o możliwość uzyskiwania zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego, przerw czy warunkowego przedterminowego zwolnienia. Skorzystanie przez oskarżonego z jednej z powyższych instytucji, w sytuacji braku tymczasowego aresztowania w przedmiotowej sprawie, niweczyłoby zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania poprzez konieczną na tym etapie izolację.

W tym stanie rzeczy, za trafne należy uznać stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, że potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania oskarżonego uzasadniona jest grożącą mu surową karą, która może motywować go do bezprawnego wpływania na prawidłowy tok postępowania. Potrzeby tej nie eliminują argumenty obrońcy oskarżonego świadczące o braku „realnej obawy” takiego postąpienia przez oskarżonego.

Przypomnieć należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. (a taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do oskarżonego) oraz przy braku przesłanek negatywnych z art. 259 § 1 i 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego

(zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1). Orzeczona wobec oskarżonego przez sąd meriti kara pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu charakteru sprawy i rodzaju ciężących na oskarżonym zarzutów, w pełni uprawniały do zastosowania wobec niego najsurowszego z przewidzianych prawem środków zapobiegawczych.

Poza zarzutami zażalenia, należy z urzędu stwierdzić, iż Sąd Najwyższy oznaczając końcową datę zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania na dzień 16 lutego 2020 r. określił ją błędnie w oparciu o wskazany okres. Doszło do tego zapewne w wyniku oczywistej omyłki rachunkowej. Końcowy miesięczny termin stosowania tego środka zapobiegawczego – liczony zgodnie z treścią art. 127b k.p.k. – upłynie w dniu 15 lutego 2020 r. Dlatego w tej części zaskarżone postanowienie wymagało korekty.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy na mocy art. 437 § 1 i 2 k.p.k. orzekł jak w postanowieniu.